

dTest: Kontroverzní unijní směrnice „Chat Control“

7.10.2025 - Lucie Korbeliusová | DTest

„Plošné šmírování lidí“ nebo „ztráta soukromí“. Titulky s podobnými hesly v posledních dnech zaplavují česká média v reakci na návrh směrnice Evropské unie přezdívané Chat Control, jehož cílem je omezení šíření dětské pornografie skrze monitorování soukromých zpráv občanů EU. Vedle kritiků z řad odborníků i politiků se proti kontroverznímu legislativnímu návrhu vymezují také vrcholní vládní představitelé. V současnosti tento návrh podporuje celkem 12 z 27 členských států Evropské unie, osm je proti.

Cílem je ochrana dětí

Návrh směrnice EU má usnadnit odhalování dětské pornografie šířené skrze soukromé zprávy, cloudová úložiště či jiné prostředky digitální komunikace. Poskytovatelé těchto služeb by nově měli povinnost všechny zprávy či soubory kontrolovat a v případě, že se jejich obsah týká pohlavního zneužívání dětí, jej nahlásit úřadům. Kontrola obsahu má být prováděna zejména automaticky za použití technologií rozpoznávání obsahu na principu umělé inteligence.

Nejdiskutovanějším aspektem návrhu Chat Control je jeho vliv na platformy umožňující šifrovanou soukromou komunikaci, jako jsou Signal, WhatsApp nebo Messenger. V praxi by jeho provedení nejspíše vypadalo tak, že jakmile uživatel napíše zprávu do aplikace, její obsah zkontroluje zmíněná umělá inteligence a až následně dojde k jejímu zašifrování a odeslání.

Hrozba pro soukromí?

Nejčastější kritikou, která ze strany veřejnosti zaznívá, je, že zavedení plošné kontroly všech zpráv před jejich zašifrováním narušuje soukromí i anonymitu uživatelů a samotné šifrování pro ně ztrácí smysl. Pro mnoho lidí je totiž šifrovaná komunikace důležitým způsobem, jak si na internetu zajistit anonymitu a chránit si soukromí před korporacemi, státy či jinými osobami, které by jejich komunikaci mohly sledovat. Vedle běžných občanů jsou tyto aspekty důležité také třeba pro novináře nebo tzv. whistleblowery. Proto se odvolávají na to, že plošná kontrola digitální korespondence, souborů či jiného soukromého obsahu působí jako státem nařízený odposlech.

Kontrolu by měl provádět provozovatel dané služby. V případě cloudového úložiště Google Drive by se jednalo o společnost Google, u aplikace Messenger zase o společnost Meta. Už v současnosti mají provozovatelé digitálních služeb povinnost nahlásit nezákonný obsah, pokud se o něm dozvědí. Taktéž mohou z vlastní iniciativy uživatelský obsah kontrolovat. Zaznívají však obavy, že s vyšší mírou kontroly budou poskytovatelé shromažďovat také větší množství osobních údajů. A o to větší riziko by pro uživatele představoval jejich únik a zveřejnění v důsledku kyberbezpečnostního incidentu.

Obava ze zneužitelnosti

Kritici návrhu evropské směrnice se obávají také toho, že jakmile se mechanismus plošné kontroly jednou zavede, jeho následné zneužití ze strany veřejné moci by bylo jednodušší. Například pokud by se stejným způsobem nekontroloval pouze výskyt dětské pornografie, ale technologie rozpoznávání

obsahu by vyhledávaly i určité politické názory. Za zmínku dále stojí nemalá míra chybovosti, kterou technologie rozpoznávání obsahu mají, a možnost obejít evropská pravidla za využití služeb VPN.

„Potírání dětské pornografie i ochrana dětí a mladistvých bezesporu představují jedny z nejdůležitějších zájmů naší společnosti. Aktuální podoba návrhu unijní směrnice však nezaručuje jejich dosažení. Naopak představuje riziko nejen pro soukromí spotřebitelů napříč Evropskou unií, ale pro svobodu společnosti obecně,“ varuje Eduarda Hekšová, ředitelka spotřebitelské organizace dTest.

Návrh unijní směrnice není finální, zatím totiž nevstoupil v platnost. Dne 14. října o něm bude hlasovat Rada EU. V případě schválení tohoto návrhu se jím bude následně zabývat Evropský parlament. *„Se svými postoji k navrhovaným pravidlům se spotřebitelé mohou obrátit na české europoslance,“* poukazuje Hekšová na možnost projevit svůj názor.

Kontakt pro média:

Lucie Korbeliusová

media@dtest.cz, tel.: +420 604 556 874

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest – 299 149 009 – je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejružnější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již statisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.

<https://www.dtest.cz/clanek-11860/dtest-kontroverzni-unijni-smernice-chat-control>